

ความตั้งใจของพยาบาลในการให้การดูแลผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสเอชไอวี
โรงพยาบาลสงขลานครินทร์

๑

นางสาวปิรรัตน์ สินพิศุทธิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพัฒนาสุขภาพ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-410-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

T 1592669.2

THE INTENTIONS OF NURSES TO TAKE CARE OF
HIV-INFECTED PATIENTS
IN SONGKLANAGARIND HOSPITAL

Miss Pivarat Sinpisut

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science
Programme of Health Development
Graduate School
Chulalongkorn University
1994
ISBN 974-584-410-1

Thesis Title   The Intentions of Nurses to Take Care of
                                  HIV-infected Patients in
                                  Songklanagarind Hospital
By   Miss Piyarat Sinpisut
Faculty   Medicine
Thesis Advisor   Associate Professor Sompop Limpongsanurak
Co-advisor   Associate Professor Manop Kanato

Accepted by the Graduate School, Chulalongkorn
University in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Master's degree/

Thavorn Vajrabhaya
.....Dean of Graduate School
(Professor Thavorn Vajrabhaya, Ph.D.)

Thesis Committee

Suchin Ungthavorn
.....Chairman
(Associate Professor Suchin Ungthavorn, M.D., M.Sc.)

Sompop Limpongsanurak
.....Thesis Advisor
(Associate Professor Sompop Limpongsanurak, M.D., M.P.H.)

Pirom Kamol-ratanakul
.....Member
(Professor Pirom Kamol-ratanakul, M.D., M.Sc.)

Tuanchai Inthusoma
.....Member
(Mrs. Tuanchai Inthusoma, M.A., M.Sc.)

ปียรทัศน์ สิ้นพิศุทธิ์ : ความตั้งใจของพยาบาลในการให้การดูแลผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสเอดส์
โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ (THE INTENTIONS OF NURSES TO TAKE CARE OF HIV-
INFECTED PATIENTS IN SONGKLANAGARIND HOSPITAL) อ.ที่ปรึกษา : รศ.นพ.สมภพ
ลิ้มพงสานุรักษ์ อ.ที่ปรึกษาร่วม : รศ.มานพ คณะโต, 68 หน้า. ISBN

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงระดับความตั้งใจในการให้การดูแลผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสเอดส์
ของพยาบาลในโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจได้แก่ แรงจูงใจในการทำงาน
พยาบาล ผลกระทบด้านจิตสังคมของโรคเอดส์ ระดับความรู้ความสามารถ และนโยบายการใช้
Universal Precaution

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ พยาบาลจากฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ที่ให้
การดูแลผู้ป่วยโดยตรงมาเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 6 เดือน จำนวน 360 คน เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรตาม
เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยทฤษฎี Ajzen and Fishbein Theory of Reasoned
Action ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และมีความเที่ยงจากการทดสอบ
โดยวิธี Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.79

ผลการศึกษา พบว่า

- พยาบาลส่วนใหญ่ (67.06 %) มีความตั้งใจในการดูแลผู้ป่วยที่ติดเชื้อไวรัสเอดส์ ในระดับ
ปานกลาง
- แรงจูงใจในการทำงานพยาบาล ผลกระทบทางจิตสังคมของโรคเอดส์ ความยากลำบากใน
การใช้ Universal Precaution มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการดูแลผู้ป่วยที่ติดเชื้อ
ไวรัสเอดส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
- แรงจูงใจในการทำงานพยาบาล และผลกระทบทางจิตสังคมของโรคเอดส์สามารถอธิบาย
ความตั้งใจในการให้การดูแลผู้ป่วยที่ติดเชื้อไวรัสเอดส์ ร้อยละ 20 และมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ $p < 0.0001$

นอกจากนี้ พยาบาลยังได้เสนอปัจจัยที่จะช่วยจะหนุนเสริมความตั้งใจและความพร้อมในการให้
การดูแลผู้ป่วย คือ ความเพียงพอของอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ทางการแพทย์ การมีความรู้เรื่อง
โรคเอดส์ที่ทันสมัย และค่าตอบแทนและหลักประกันความเสี่ยง

ภาควิชา .....ศูนย์วิทยาการวิจัยแพทยศาสตร์.....
สาขาวิชา .....การพัฒนาสุขภาพ.....
ปีการศึกษา .....2536.....

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

คำชี้แจงการพิมพ์ต้นฉบับบทความวิทยานิพนธ์

นิสิตต้องปฏิบัติดังนี้

1. พิมพ์บทความวิทยานิพนธ์ (เฉพาะผลการวิจัยเท่านั้น) ลงในกรอบสี่เหลี่ยมด้านหลังของกระดาษแผ่นนี้เพียงแผ่นเดียวเท่านั้น (ดูตัวอย่างข้างล่าง) ถ้าพิมพ์ไม่ถูกต้องหรือพิมพ์ล้นกรอบที่กำหนดให้ บัณฑิตวิทยาลัย จะไม่รับพิจารณา
2. ถ่ายสำเนาบทความที่พิมพ์เสร็จแล้ว ทั้งภาษาไทยและอังกฤษ เรียงไว้หน้าบทความของต้นฉบับวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ทุกเล่ม
3. ส่งกระดาษแผ่นนี้ (ซึ่งได้พิมพ์บทความ เรียบร้อยแล้ว) พร้อมด้วยสำเนาบทความทั้งภาษาไทยและอังกฤษอีกอย่างละ 2 ชุด คืนแผนกมาตรฐานการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย ในวันส่งต้นฉบับวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

ใช้กระดาษ

1. กระดาษแผ่นนี้แจกให้ครั้งเดียวเท่านั้น เพื่อป้องกันการผิดพลาดหรือซ้ำซ้อน นิสิตควรทดลองพิมพ์บทความ ในกระดาษขนาด A 4 ซึ่งตีกรอบเท่าตัวอย่างให้ถูกต้องก่อนพิมพ์ลงด้านหลังของกระดาษแผ่นนี้
2. ควรใช้เครื่องพิมพ์ IBM ขนาดตัวพิมพ์ภาษาไทย "ไทย 452" ตัวพิมพ์ภาษาอังกฤษ "COURIER 12" (ตามตัวอย่างข้างล่าง) หรือคล้ายกัน เพื่อให้ตัวพิมพ์เป็นมาตรฐานเดียวกัน
3. การพิมพ์ชื่อผู้วิจัย ชื่อเรื่องภาษาไทย-อังกฤษ ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา จำนวนหน้า การเว้นระยะ การเว้นบรรทัด ให้ดูตัวอย่างข้างล่าง (ข้อควรให้พิมพ์ต่อท้ายชื่อสกุลของผู้วิจัย ค้นด้วยเครื่องหมายจุลภาค ",")

— บุตรี ศุภนตะฤทธิ : การสร้างแบบรายงานตนเองเกี่ยวกับคุณลักษณะและการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษา (A CONSTRUCTION OF SELF-REPORT INVENTORY OF QUALIFICATION AND JOB PERFORMANCE OF THE PHYSICAL EDUCATION TEACHERS IN SECONDARY SCHOOLS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.อนันต์ อดิษฐ์, 120 หน้า. ISBN 974-564-159-6

— การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบรายงานตนเองเกี่ยวกับคุณลักษณะและการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษา พร้อมทั้งหาปกติวิสัยเปอร์เซ็นต์ของแบบรายงานตนเองที่สร้างขึ้นเพื่อให้ครูพลศึกษาใช้ประเมินผลตนเอง

ผลการวิจัยพบว่า แบบรายงานตนเองที่สร้างขึ้นควรประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ 10 ด้าน คือ 1.ด้านการเล่น 2.ด้านสุขภาพกายและทางจิต 3.ด้านวิชาการ 4.ด้านบุคลิกภาพ 5.ด้านคุณธรรม ความประพฤติ และความมีน้ำใจนักกีฬา 6.ด้านมนุษยสัมพันธ์ 7.ด้านการอบรม ปกครอง และการเป็นผู้นำ 8.ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย 9.ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง 10.ด้านกีฬา และความสามารถทางกีฬา

ประกอบด้วยข้อรายการต่าง ๆ 87 ข้อ โดยแบบรายงานตนเองนี้ มีความแม่นยำตรงตามเนื้อหา มีความแม่นยำตรงตามสภาพความเป็นจริง โดยให้ครูพลศึกษาประเมินผลตนเอง กับหัวหน้าหมวดพลศึกษาประเมินครูพลศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน ปรากฏว่า คะแนนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($r = .73, .78$ และ $.61$) มีความเที่ยงสูง โดยวิธีทดสอบความแปรปรวนของคะแนนโดยวิธีของฮอยท์ (Hoyt) ได้ค่าความเที่ยง .972 และข้อสอบสามารถจำแนกบุคคลได้ในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

จากการรายงานตนเองของครูพลศึกษาจำนวน 300 คน จะได้ตารางปกติวิสัยเปอร์เซ็นต์ของคะแนนของครูพลศึกษาในแต่ละคุณลักษณะ และรวมทุกคุณลักษณะ

แนวกรอบสี่เหลี่ยมสำหรับพิมพ์ข้อความ

แนวพิมพ์ชื่อผู้วิจัย ชื่อวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษา

เว้นระยะ 2 บรรทัด

แนวย่อหน้าเริ่มพิมพ์ข้อความ

เว้นระยะ 1 บรรทัด

C546882 : MAJOR HEALTH DEVELOPMENT

KEY WORD: INTENTION TO TAKE CARE / NURSE / HIV-INFECTED PATIENT

PIYARAT SINPISUT : THE INTENTIONS OF NURSES TO TAKE CARE OF HIV-INFECTED PATIENTS IN SONGKLANAGARIND HOSPITAL.

THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SOMPOP LIMPONGSANURAK, M.D., M.P.H.

THESIS CO-ADVISOR : ASSO. PROF. MANOP KANATO, M.A., M.Sc.

68 pp. ISBN

The purpose of this study was to examine the characteristics of the intentions to take care of HIV-infected patients and any interactions which has had an impact on the intentions among nurses, as well as to classify predicting ability. The variables in the study were comprised the intentions to take care, job satisfaction, fear of AIDS, personal ability, policy of prevention, and demographic characteristics.

The eligible population included 360 registered nurses who working in this profession continuously longer than 6 months, from Nursing Division, Songklanagarind Hospital. The instrument used in this study was a self-administered questionnaire constructed by the researcher from extensive analysis of related literature prior to the pretest. The questionnaire inventory, which was used to measure the intention to take care was built based on the Ajzen and Fishbein Theory of Reasoned Action. Content validity was assessed by experts, and reliability was assessed through Cronbach's alpha. The internal consistency was 0.79.

The data obtained from 343 respondents (a response rate of 95.27 %) were analyzed. The following conclusions were based on the findings of this investigation:

1. Most of registered nurses (67.06 %) in Songklanagarind Hospital have moderate level of intention to take care of HIV-infected patients.
2. The significant factors correlated with the intentions to take care of HIV-infected patients include job satisfaction, fear of AIDS, difficulty of adhering Universal Precaution procedures.
3. Two variables, i.e. job satisfaction and fear of AIDS are found to be able to significantly explain the variation of nurses' intentions to take care of HIV-infected patients. Both variables account for 20 % ($R^2 = 0.195$).

In addition, nurses also reveal their needs in cases whenever taking care for HIV-infected patients, such as adequate medical instruments and supplies, updating knowledge, and salary supplementation as a fringe benefit.

ภาควิชา.....ศูนย์วิทยาศาสตร์การวิจัยและแพทยศาสตร์.....
สาขาวิชา.....การพัฒนาสุขภาพ.....
ปีการศึกษา.....2536.....

ลายมือชื่อนิสิต.....ปวีระจิต สิงพิสุทธิ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....Som Pongsanurak.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....Manop Kanato.....

คำชี้แจงการพิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์

1. พิมพ์บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ (เฉพาะผลการวิจัยเท่านั้น) ลงในกรอบสี่เหลี่ยมด้านหลังของกระดาษแผ่นนี้เพียงแผ่นเดียวเท่านั้น (ดูตัวอย่างข้างล่าง) ถ้าพิมพ์ไม่ถูกต้องหรือพิมพ์ล้นกรอบที่กำหนดให้ บัณฑิตวิทยาลัยจะไม่รับพิจารณา
2. ถ่ายสำเนาบทคัดย่อฯ ที่พิมพ์เสร็จแล้ว ทั้งภาษาไทยและอังกฤษ เรียงไว้หน้าบทคัดย่อของต้นฉบับ วิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ทุกเล่ม
3. ส่งกระดาษแผ่นนี้ (ซึ่งได้พิมพ์บทคัดย่อฯ เรียบร้อยแล้ว) พร้อมด้วยสำเนาบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและอังกฤษ อีกอย่างละ 2 ชุด คืนแผนกมาตรฐานการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย ในวันส่งต้นฉบับวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

1. กระดาษแผ่นนี้แจกให้ครั้งเดียวเท่านั้น เพื่อป้องกันการผิดพลาดหรือชำรุด นิสิตควรทดลองพิมพ์บทคัดย่อฯ ในกระดาษขนาด A4 ซึ่งตีกรอบเท่าตัวอย่างให้ถูกต้องก่อนพิมพ์ลงด้านหลังของกระดาษแผ่นนี้
2. การพิมพ์ใช้เครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้า ขนาดตัวพิมพ์ภาษาไทย "ไทย 452" ตัวพิมพ์ภาษาอังกฤษ "COURIER 12" (ตามตัวอย่างข้างล่าง) หรือ LASER PRINTER หรือคล้ายกัน
3. หลีกเลี่ยงการใช้สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เช่น เลขยกกำลัง สูตรทางเคมี เป็นต้น
4. การพิมพ์เลขประจำตัวนิสิต MAJOR KEY WORD ชื่อผู้วิจัย ชื่อเรื่องภาษาไทย-อังกฤษ ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา จำนวนหน้า การเว้นระยะการเว้นบรรทัด ให้ดูตัวอย่างข้างล่าง (ข้อยศ ให้พิมพ์ต่อท้ายชื่อสกุลของผู้วิจัยด้วยเครื่องหมายจุด ".")
5. KEY WORD พิมพ์ด้วยภาษาอังกฤษ ตัวพิมพ์ใหญ่ไม่เกิน 75 ตัวอักษร ไม่เกิน 5 คำ ระหว่างคำคั่นด้วยเครื่องหมาย "/"

C231154 : MAJOR SOCIOLOGY AND ANTHROPOLOGY

KEY WORD : LEADER / PARTICIPATION/ BUDDHIST/ SINGBURI

AUMTHIP KONGPETCH : FACTORS LEADING TO PARTICIPATION IN RELIGIOUS ACTIVITIES OF BUDDHIST PEOPLE : A CASE STUDY OF WAT AMPHAWAN, PHROMBURI DISTRICT, SINGBURI PROVINCE. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. AMARA PONGSAPICH, Ph.D. 148 pp. ISBN 974-579-995-5

This research has the objective to study the various factors affecting the decision of the people to participate in Buddhist activities at Wat Amphawan and to study the role of a religious leader in persuading people to participate in Buddhist activities.

The factors which influence decision for people to participate in Buddhist activities at Wat Amphawan include the role of the abbot as the spiritual leader of the people. He provides support to people spiritually, and, most importantly, because of his wisdom and knowledge he is able to advise people on how to solve the problems themselves. The spiritual authority of the abbot leads others to respect, trust, and admire him. They follow his path of correct behavior without him having to exert his authority. Max Weber called this type of leader a "charismatic leader." This study indicates that the important factors influencing the participation in Buddhist religious activities are:

1. Behavior and personality of the abbot
2. Leadership qualities of the abbot
3. Physical and Environmental conditions of the temple.

แนวกรอบสี่เหลี่ยมสำหรับพิมพ์ข้อความ

เว้นระยะ 1 บรรทัด

เว้นระยะ 2 บรรทัด

แนวพิมพ์ชื่อผู้วิจัย ชื่อวิทยานิพนธ์ ชื่อ อ.ที่ปรึกษา จำนวนหน้าและ ISBN

แนวพิมพ์ KEY WORD

แนวพิมพ์เลขประจำตัวนิสิตและ MAJOR

ACKNOWLEDGEMENTS

I would like to express my sincere gratitude to my advisors, Associate Professor Dr.Sompop Limpongsanurak and Associate Professor Manop Kanato for their kind suggestions and assistance, and to Professor Ebrahim Shar and all instructors from Health Development Programme, Chulalongkorn University for their valuable discussions and instructions.

I wish to express my thankful gratitude to the following experts: Associate Professor Dr.Sompop Limpongsanurak, Associate Professor Manop Kanato, Assistant Professor Dr. Chayada Siripirom, Ms. Tuanchai Inthusoma, Ms. Puangsoi Worakul, who made detailed recommendations and gave approval for the instrument which was utilized in this thesis.

I am grateful to Dr.Michael Ross from Australian National Center in HIV Social Research, Dr.Dolly Goldenberg from The University of Western Ontario and Dr. Ruth Gallop from University of Toronto for their gracious advice and permission to use their instruments as a basis to develop the instrument for this study.

I really do appreciate for the generous collaboration from all nurses who participated in this study, especially all the head nurses. Without their help, I would not have been able to carry out my project.

Special thanks go to Associate Professor Dr. Verapol Chandeying, Head of Department of Obstetrics and Gynecology, Prince of Songkla University, for his willing encouragement in my work and study.

My deep thanks go to Mr. Desmond Burton for his beneficial advice on English writing.

In addition, I wish to thank The Rockefeller Foundation for the financial support of my study here.

Lastly, I would like to emphasize my extreme thanks to my father and mother for their moral support, and also to all of my close friends who always strengthen me. Their warmth and sincerity will be in my mind for ever and ever.

TABLE OF CONTENTS

	Page
Abstract (Thai).....	iv
Abstract (English).....	v
Acknowledgements.....	vi
Table of Contents.....	vii
List of Tables.....	ix
List of figures.....	xi
Chapter I Introduction	
Background and Rationale.....	1
Objectives of Study.....	4
Research Questions.....	5
Conceptual Framework.....	5
Operational Definition.....	6
Expected Benefit of the Study.....	8
Chapter II Review of Related Literature	
AIDS: Natural History.....	9
Impacts of AIDS.....	13
Some AIDS Research on Health Personnel.....	15
Theory Related "Behavioral Intention": Ajzen and Fishbein	
Theory of Reasoned Action.....	16
Factors Associated with the Intentions to Care for HIV-infected Patients and Related Research.....	18

	Page
Chapter III Research Methodology	
Research Design.....	21
Population and Sample.....	21
Measurement.....	24
Instrumentation.....	24
Data Collection.....	29
Ethical Consideration.....	30
Limitation.....	30
Data Processing and Analysis.....	30
Chapter IV Results.....	32
Chapter V Conclusion and Discussion.....	48
References.....	52
Appendix A Questionnaire Components.....	58
Appendix B Further Details of Data Analysis.....	65
Appendix C List of Experts.....	67
Vita.....	68

*****

LIST OF TABLES

Table		Page
3.1	Sample Specification.....	23
3.2	The Reliability of the Questionnaire.....	26
3.3	The Classification of Intention.....	28
4.1	Frequency and Percentage Analysis of Demographic Characteristic of the Respondents.....	32
4.2	Experience in Direct Exposure to Patients' exudate, In-service Accident, and Experience in Caring for HIV-infected Patients.....	36
4.3	Range of Score, Mean and Standard Deviation of total Intention and Subscale of Intention.....	38
4.4	Percentage of Intention Level.....	38
4.5	The Relationship between Some Demographic Characteristics and the Level of the Intentions to Take Care of HIV-infected patients.....	39
4.6	Correlation Matrix between each Variable in this study.....	41
4.7	Stepwise Multiple Regression of all Predictor Variables Interacting with the Intention.....	43
4.8	Stepwise Multiple Regression of all Predictor Variables Influencing Attitudes towards Performing Care.....	44
4.9	Stepwise Multiple Regression of all Predictor Variables Influencing Subjective Norm.....	45

Table		Page
4.10	Stepwise Multiple Regression of all Predictor Variables Influencing Mild Level of Intention.....	46
4.11	Stepwise Multiple Regression of all Predictor Variables Influencing Moderate Level of Intention.....	46
B.1	Descriptive statistics of all Independent Variables.....	65
B.2	Percentage of Response Rate to Follow Universal Precaution Procedures.....	66

*****

LIST OF FIGURES

Figure		Page
1.1	Conceptual Framework.....	6
2.1	The Clinical Classification of HIV Infection.....	11
2.2	Factors Determining Person's behavior.....	17
3.1	Variables which Entered into Stepwise Multiple Regression Model.....	31
4.1	Age Distribution.....	33
4.2	Work Setting.....	34
4.3	Occupational Period.....	35
4.4	Source of Knowledge.....	37

*****